סמסטר ב' **תשפ"ז 2027**

פסיכולוגיה התפתחותית

Developmental Psychology

מרצה: ד״ר אפרי בר נדב
מייל: barnadav@research.haifa.ac.il
מועד ומיקום השיעור: ימי א׳ - 15:30-16:30
שעת קבלה: בתיאום מראש – באמצעות המייל.
סוג הקורס: שיעור.
דירוג: ב.א.
דרישות קדם: אין.

מטרת הקורס:

מטרת הקורס הינה להקנות היכרות עם תחום הפסיכולוגיה ההתפתחותית, תוך שימת דגש על התהליך הנורמטיבי של ההתפתחות, על היבטיה השונים, מינקות ועד ההתבגרות. במסגרת הקורס נעסוק בהתפתחות קוגניטיבית ובהתפתחות רגשית וחברתית. במסגרת זו יידונו תיאוריות שונות המתייחסות לשלבי צמיחה והתפתחות, כמו גם הקשרים ההדדיים הקיימים בין השפעות חברתיות וסביבתיות לבין התפתחותו הייחודית של הפרט.

דרישות הקורס:

1. **השתתפות סדירה בשיעורים חיונית להצלחה בקורס** – הקורס משתנה בין השנים, אבל מה שלא משתנה זה הפער של כ-15 נקודות בציון בין אלו שנכחו בקורס בהתמדה לאלו שלא.
2. קריאה שוטפת של פרקי החובה.
3. **מבחן מסכם בסוף הסמסטר - 100% מהציון.**
   - המבחן יכלול את נושאי ההרצאות ואת חומר קריאת החובה.
   - אין שימוש בחומר עזר במבחן, **מלבד מילון עבור מי שעברית אינה שפת האם.**
4. **טלפונים ומחשבים** - יש להשתיק טלפונים ניידים בזמן השיעור, ואין לעשות בהם שימוש בזמן השיעור. שימוש במחשב נועד לצפייה בהרצאה והקלדת חומר ההרצאה בלבד. אין לגלוש באינטרנט או לעסוק בכל פעילות אחרת במחשב במהלך ההרצאה.

סטודנט/ית יקר/ה,

- אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושבגינה את/ה זקוק/ה להתאמות אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה:
  - דוא"ל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265
- לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל:
  - דוא"ל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022
- אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.

תכני הלימוד*:

1. מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית

- מושגים בסיסיים בפסיכולוגיה התפתחותית.
- הקשרים של התפתחות.
- הריון, לידה והמעבר להורות.
- מיומנויות ראשונות של תינוקות.

קריאה: סרוף, קופר ודהארט (2004), התפתחות הילד: טבעה ומהלכה - פרק 1 (21-46); פרק 2 (65-69); פרק 4 (155-165; 173-179; 193-194).

2. התפתחות רגשית-חברתית והבסיס הקוגניטיבי שלה בשנים המוקדמות

- גישות שונות להתפתחות רגשית-חברתית: פרויד, אריקסון, מאהלר, ויניקוט.
- התפתחות קוגניטיבית בינקות - פיאז'ה, ויגוצקי.
- תיאורית ההיקשרות – בולבי, איינסוורת', מיין.
- תיאוריות מזג.
- התפתחות רגשית-חברתית בתקופת הפעוטות.

קריאה: פרק 5 (201-214; 225-231); פרק 6 (245-249; 256-258; 262-280); פרק 8 (349-366).

3. התפתחות רגשית-חברתית והבסיס הקוגניטיבי שלה בגיל הגן, ובילדות.

- התפתחות קוגניטיבית: פיאז'ה; התיאוריה על התודעה (Theory of mind).
- התפתחות רגשית-חברתית בגיל הגן: קבוצת השווים, התפתחות העצמי, התפתחות רגשות פרו-חברתיים (אמפתיה).
- התפתחות רגשית בגיל הילדות, גיל בית הספר.

קריאה: פרק 9 (391-397, 417-427); פרק 10 (435-448; 462-466); פרק 11 (509-514); פרק 12 (533-539).

4. התפתחות קוגניטיבית, מוסרית ורגשית – חברתית בגיל הנעורים.

- שלבים בהתפתחות הקוגניטיבית – תיאורית האופרציות הפורמאליות של פיאז׳ה.
- התפתחות המוסר בגיל הנעורים – פיאז׳ה, קולברג והביקורות עליהם.
- התפתחות חברתית ורגשית בגיל הנעורים – התפתחות העצמי, היחסים עם קבוצת השווים והמשפחה בגיל ההתבגרות.

קריאה: פרק 13 (591-593 ; 600-604 ; 606-609 ; 620-627) ; פרק 14 (633-651 ; 663-670).

רשימה ביבליוגרפית (קריאת חובה):

ספר הקורס (בעברית):

סרוף, א.ת. ; קופר, ר. ודהארט, ג. (2004). התפתחות הילד : טבעה ומהלכה. הוצאת האוניברסיטה הפתוחה, תל-אביב.

* את הקורס ילוו מצגות, המופיעות באתר הקורס, ומטרתן לסייע לסטודנטים בהתמקדות בחומרי הקריאה.

** ייתכנו שינויים במהלך הסמסטר.